

Açılış

Orhan Erinç

Almanya'dan gelen meslektaşlarımıza Türkiye'deki son gelişmeleri özetle sunmayı ve bu arada da Avrupa Birliğini kendilerine şikayet etmeyi zorunlu gördüğümü de belirtiyorum. Bilindiği gibi Türk Ceza Yasasının değiştirilmesi de Türkiye'ye müzakere tarihi verilmesi koşulları arasına sokulmuştu. Bu nedenle 345 maddelik yasanın Türkiye Büyük Millet Meclisindeki görüşme prosedürü kapsamında çok kısa bir sürede yasalaştırılması zorunluluğu doğdu. Biz Türkiye Gazeteciler Cemiyeti olarak 2004 yılının Mayıs ayından bu yana Türk Ceza Yasasıyla getirilecek koşulların ifade özgürlüğünü, halkın bilgilendirme hakkını ve gazetecinin haber verme hakkını büyük ölçüde sınırladığını söyledik. Gazeteciler için geniş kapsamlı her suç tanımıyla birlikte, hapis cezası getirilmekte olduğunu da, düzenlediğimiz 15'ten fazla toplantıda irdledik. Siyasi partilere, Türkiye Büyük Millet Meclisine verdiğimiz raporlarla da bu konuyu yedi kez gündeme getirdik.

Ancak müzakere tarihinin verilmesiyle ilgili AB doruğuna kadar kalan kısa sürede hem iktidar partisi, hem de muhalefet partileri yasada değişiklik yapılması gerektiğini kabul etmelerine karşın değişiklik yapılamadı. Çünkü değişiklik yapılması için verilecek öneriler sürenin aşılmasını gerektirecek, dolayısıyla da Ceza Yasası yetişmediği için Türkiye'nin müzakere tarihi alması tehlikeye girecekti: 345 maddelik bir tasarinin 175 maddesinin Meclis Genel Kurulunda sadece okunarak, üzerinde herhangi bir görüşme yapılmadan oylanması, özellikle gazetecileri ve yasa kapsamına alınan radyo ve televizyon gazetecilerini de büyük ölçüde ilgilendirmekte idi. Ancak şunu gördük ki, Türk Ceza Yasasının Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından kabul edilmesi Avrupa Birliği sözcüleri tarafından alkışlandı.

Sayın Spengler'in de nazik bir ifadeyle belirttiği gibi, biz görüşlerimizi açıklamaktan vazgeçmedik. Yasada değişiklik yapılması ihtiyacı hükümet tarafından da kabul edildi ve bu değişikliğin yapılabilmesi için yasanın yürürlük tarihi 1 Nisan'dan 1 Haziran'a çekildi. Ancak burada da Avrupa Birliğinin benzer yaklaşımıyla karşılaştık; bu kez de Avrupa Birliği sözcüleri yasanın ertelenmiş olmasını eleştirmeye başladılar. Adalet Bakanlığında oluşturulan çalışma grubunda bugüne kadar yapılan çalışmalarda Türk Ceza Yasasının medyayla ilgili bölümünde 6 maddenin değiştirilmesi kesinleşti. Yedi maddenin de Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonunda değiştirilmesi olasılığı ağır bastı. Değişiklikler elbette yeterli değil. Ama maddelerin ilk şekillerine veya belirlenen suçların gazeteciler tarafından işlenmesinde cezanın 1/6'den yarıya kadar artırılmasına ilişkin hükümlerin bir bölümü temizlenmiş oldu. Ancak gazeteciler için hapis tehdidi sürüyor. Şayet 1 Haziran'dan sonra yürürlüğe girecek Türk Ceza Yasası ile gazetecilerin hapse girme dönemi yeniden ve daha yoğun olarak açılırsa, bundan sadece bizim siyasetçilerimizin değil Avrupa Birliğinin de

sorumlu olacağını düşünüyorum. AB'nin özetlediği yaklaşımına bakarsak, o dönemde Türkiye'deki gazetecilerin hapse girmekte oluşunu nasıl eleştireceğini de doğrusu merak ediyorum. Çünkü yaratılacak durumun yaratıcılarından bir de doğal olarak Avrupa Birliği olacak.

Bu toplantıda tabi bu konuları da enine boyuna tartışacağız. Ben bu kısa bilgiyle yetinmek istiyorum.